

Пашиєва А.С.,

здобувач кафедри криміналістичного забезпечення та судових експертиз
навчально-наукового інституту № 2 Національної академії внутрішніх справ

Холодна зброя в кримінальному законодавстві

У правовій системі України за незаконне носіння, виготовлення, ремонт і збут холодної зброї передбачена відповідальність відповідно ч. 2 ст. 263 Кримінального кодексу України (Далі - КК України)) [1].

Встановлюючи кримінальну відповідальність за ці дії, законодавець виходив із суспільної небезпеки названих діянь, пов'язаної передусім з тим, що вони певним чином створюють умови для вбивств, спричинення тяжкої шкоди здоров'ю, використовуються при здійсненні розбоїв та інших тяжких злочинів. Статистика свідчить, що кожен десятий з числа засуджених за хуліганство, розбійний напад, здирицтво, злочини проти життя і здоров'я громадян використовував наявну зброю при скоєнні цих злочинів [2, с. 110].

Під час застосування кримінально-правових норм ч. 2 ст. 263 КК України вирішальну роль відіграє саме визнання того або іншого предмета холодною зброєю. Слід приділити увагу тій проблемі, що на практиці зустрічаються різноманітні предмети, питання про визнання яких холодною зброєю не знаходить однозначної відповіді. Більшість працівників експертно-криміналістичних підрозділів вважають, що в криміналістиці наукові засади експертизи холодної зброї не досягли того рівня свого розвитку аби давати достатньо стверджуючі відповіді на виникаючі проблеми.

У практичній діяльності найбільше помилок виникає під час аналізу суб'єктивної сторони придбання, збуту, носіння і виготовлення холодної зброї. Кримінальний закон передбачає прямий умисел при здійсненні цих діянь. Зміст умислу повинен охоплювати знання того, що предмет є холодною зброєю, а здійснювані дії – суспільно небезпечними. Також буває складно давати правову оцінку діям особи, коли вона носить або збуває предмет, не знаючи про його приналежність до холодної зброї, або виготовила знаряддя для виконання інших дій, не пов'язаних з ураженням людини [3, с. 11].

В подібних випадках довести наявність умислу інколи буває непросто, але неприйнятно притягати особу до кримінальної відповідальності лише за фактом виявлення в неї холодної зброї. Часто факти придбання, носіння, збуту і виготовлення холодної зброї виявляються у зв'язку зі скоєнням інших злочинів. Це вказує про можливість кваліфікації за сукупністю. Підсумовуючи викладене може виникнути запитання: чи необхідно вводити таке поняття, як «холодна зброя»? Адже в кримінальному законодавстві деяких країн, наприклад, існують статті, згідно з якими використання будь-яких предметів, за допомогою яких здійснено вбивство, завідомо є обтяжуючими провину обставинами. Іншими словами, законодавці цих країн не надають значення, яким видом зброї – холодною чи предметом господарського призначення – здійснено вбивство: чи це кухонний ніж, чи бойовий, наслідок один – смерть людини. А якщо вже і вводити це поняття, то було б доцільно через відсутність відповідного закону про зброю ввести до ч. 2 ст. 263 КК України визначення поняття «холодна зброя», а не включати у неї далеко не повний перелік предметів, які до того ж за своїми характеристиками і призначенням можуть взагалі не належати до холодної зброї.

Список використаних джерел

1. Кримінальний кодекс України [Електронний ресурс]. Режим доступу: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/2341-14>
2. Бондарева К. / Проблемні питання поняття «холодна зброя» і використання його в кримінальному законодавстві // Вісник національної академії прокуратури України. 2009. №4 (16). 128 с.
3. Караханов А.Н. Уголовная ответственность за незаконные действия с оружием, предусмотренные ст. 222 УК РФ : автореф. дисс. ... канд. юрид. наук. - М., 2002. - 24 с.